

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

Висновки. Вказана організація навчальних занять у студентів випускного курсу дозволила отримати позитивний результат. Зокрема, за результатами пробного Крок-2 у 2021 р. середня успішність студентів 6 курсу 1-го медичного факультету склала з «Гігієни» - 80,3%.

Для оптимізації навчально-виховного процесу необхідно забезпечити широке впровадження диференціації навчання. Сутність її полягає у тому, що вона здійснюється не шляхом повідомлення меншого або більшого обсягу навчальної інформації різним студентам, а за рахунок того, що пропонуючи однаковий обсяг знань, студентів орієнтують на різні рівні вимог до його оволодіння. Головними формами рівневої диференціації навчання слугують: різнорівневі завдання з виділенням рівня обов'язкових результатів; позааудиторні навчальні групи з виділенням результатів обов'язкових та підвищених рівнів; динамічні навчальні групи на практичних заняттях з врахуванням індивідуальних можливостей студентів; різнорівневі тести за контролем знань та вмінь.

ІНОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЇ COVID-19: ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Михайловська Н.С., Кулинич Т.О., Стецюк І.О.

Ключові слова: змішане навчання, онлайн режим, іновації, метод портфоліо.

Вступ. Процес здобуття освіти надзвичайно змінився в умовах пандемії COVID-19, особливо для майбутніх фахівців медичної галузі, для яких важливим є не тільки опанування теоретичного матеріалу, але і практичних навичок та умінь.

Основна частина. У Запорізькому державному медичному університеті є усі необхідні умови для навчання студентів під час епідемії COVID-19: відповідне матеріально-технічне оснащення, центр дистанційної освіти, тренінговий та симуляційний центр, лекційні аудиторії з сучасним оснащенням та веб-камерами. Практичні заняття та лекції згідно з наказом ректорату на усіх кафедрах університету, у тому числі на кафедрі загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, проводяться у форматі змішаного навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі сервісу MS Teams, що дозволяє додати практичну складову до навчального процесу.

Для кращого засвоєння навчального матеріалу студентами на практичних заняттях викладачі кафедри демонструють виконання практичних навичок з дисциплін на реальних пацієнтах за допомогою відеоз'язку, які потім відпрацьовуються студентами на базі міжкафедрального тренінгового центру ЗДМУ з дотриманням усіх протиепідемічних заходів.

Під час викладення лекційного матеріалу лектор наочно демонструє матеріал у вигляді презентації, всі студенти своєчасно підключаються до віртуальної аудиторії, протягом лекції проводиться перевірка активності студентів за допомогою інтерактивного опитування, студенти мають можливість задати запитання в чаті або безпосередньо лектору.

Під час самостійної роботи студенти опановують онлайн курси, загальна кількість яких на кафедрі складає 18. Створено та успішно використовуються 78 відеолекцій та 14 електронних навчально-методичних комплексів для студентів різних клінічних спеціальностей, які викладені українською та англійською мовами, враховують специфіку та індивідуальні особливості навчального процесу.

На сучасному етапі особливо гостро постає проблема оцінювання навчальних досягнень студентів з тем, які виносяться на самостійне опрацювання. Одним із нових підходів є впровадження накопичувальної системи навчальних досягнень за допомогою методу портфоліо. Портфоліо є інноваційною методикою, яка доповнює традиційні засоби оцінювання, націлені на перевірку репродуктивного рівня засвоєння матеріалу,

фактологічних, алгоритмічних знань. До його складу включені наступні елементи: відповіді на ситуаційні та тестові завдання відповідно до теми практичного заняття, сертифікати про успішне проходження онлайн-курсів, практикуми, що містять заповнену документацію сімейного лікаря, аналіз ЕКГ, спірографії, рентген-знімків тощо, презентації та доповіді за обраною темою самостійної роботи. Робота над портфоліо дає можливість викладачеві не лише контролювати процес навчання, а й використовувати різні види допомоги (стимулювання впевненості, показ зразка, демонстрація роботи одногрупника тощо), а також мотивації студентів (підвищення балів на підсумковому модульному контролі).

Важливість використання портфоліо як засобу оцінювання навчальних досягнень студентів зумовлена, на нашу думку, певними перевагами цього методу: у процесі укладання портфоліо студент є активним учасником процесу оцінювання, яке спрямоване на відстеження прогресу в навчанні; портфоліо дозволяє враховувати найрізноманітніші результати активності студента; сприяє формуванню аналітичного підходу до навчання, коли студентам пропонують прокоментувати кожен навчальний зразок портфоліо в процесі інтерактивного спілкування; сприяє посиленню співпраці студента і викладача у навчальному процесі; дає можливість викладачам у будь-який час вести постійний контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, а студентам, у свою чергу, – здійснювати самоконтроль, що дозволяє ліквідувати можливі прогалини у знаннях; зрозуміти, яких успіхів вони досягли під час самостійного засвоєння знань, виявити недоліки; контроль за роботою над портфоліо дає викладачеві підґрунтя для індивідуального підходу, що сприяє зростанню якісних навчальних показників студента.

Висновки. Таким чином, у сучасних умовах пандемії коронавірусу та пов'язаних із цим обмежень необхідно використовувати максимальну гнучкість і різноманітність форм надання знань, навичок та умінь студентів в процесі вищої освіти. Незважаючи на надзвичайну епідеміологічну ситуацію в країні, здобувачі вищої медичної освіти у Запорізькому державному медичному університеті мають можливість отримувати міцні знання завдяки використанню технологій дистанційного навчання.

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ХІРУРГІЧНІЙ КАФЕДРІ

Завгородній С.М., Ярешко Н.О.

Ключові слова: хірургія, дистанційна освіта, очне навчання

Вступ. Дистанційна освіта – навчання на відстані – набуває сьогодні величезного значення у всьому освітянському просторі і, зокрема, в медичній освіті. Говорили про дистанційне навчання давно, але пандемія Covid змусила, практично в один момент, переглянути традиційні підходи до навчання.

Не стала виключенням щодо цих процесів і кафедра загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти Запорізького державного медичного університету.

Основна частина. З березня 2020 року у вузі запроваджена змішана форма навчального процесу. На кафедрі ведеться навчання як на додипломному рівні (вітчизняні і іноземні студенти II, III курсу), так і на післядипломному рівні (лікарі-інтерни хірургічних і нехірургічних спеціальностей; лікарі-курсанти, в процесі професійного удосконалення). Для них була розроблена стратегія очно-дистанційної освіти.

Лекції, практичні заняття зі студентами проводяться дистанційно. Лікарі-інтерни та лікарі-курсанти хірургічних спеціальностей навчаються очно-дистанційно, бо є важливою їх присутність на семінарських і практичних заняттях, на яких особлива увага приділяється відпрацюванню різних методик, в тому числі сучасних, хірургічних втручань на тренажерах і муляжах; розбір в реальному часі оперативних втручань, які виконуються в клініці у реальних хворих. Лікарі-інтерни і лікарі-курсанти нехірургічних спеціальностей, в основному, в умовах карантину навчаються дистанційно.